

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Beatou Farkašovou, v právnej veci žalobcu: **Poradňa pre občianske a ľudské práva**, so sídlom Krivá 23, Košice, IČO: 37 867 270, zast. Mgr. Vandou Durbákovou, advokátkou, Krivá 23, Košice, proti žalovanému: **Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**, Stromová 1, Bratislava, IČO: 00 164 381, o **porušenie zásady rovnakého zaobchádzania**, takto

r o z h o d o l:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu **zamieta**.
- II. Súd žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 04.12.2015 sa domáhal :

a/ určenia, že žalovaný porušil zásadu rovnakého zaobchádzania vzdelávaním rómskych detí v etnicky homogénnej škole v Základnej škole v Muránskej Dlhej Lúke a tým, že neprijal účinné preventívne opatrenia na ochranu pred diskrimináciou a opatrenia na odstránenie diskriminácie rómskych detí na základe ich etnického pôvodu,

b/ uloženia povinnosti žalovanému do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku vypracovať tzv. desegregačný plán obsahujúci analýzu súčasného stavu vzdelávania detí na Základnej škole v obci Muránska Dlhá Lúka a na základných školách v okolitých obciach a mestách v okrese Revúca a návrh účinných opatrení na odstránenie diskriminácie rómskych detí na základe ich etnického pôvodu na Základnej škole Muránska Dlhá Lúka, vrátane časového

horizontu ich realizácie a preventívnych opatrení na zabránenie diskriminácie do budúcnosti, c/ uloženia povinnosti žalovanému do 1. dňa nasledujúceho školského roka po vypracovaní tzv. desegregačného plánu plniť v ňom stanovené opatrenia na odstránenie diskriminácie rómskych detí na Základnej škole Muránska Dlhá Lúka.

Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že je občianskym združením, ktorého cieľom a predmetom činnosti je okrem iného aj ochrana pred diskrimináciou. Od 01.09.2015 sa všetci žiaci Základnej školy (ďalej len „ZŠ“) Muránska Dlhá Lúka vzdelávajú v novej budove tzv. modulovej školy, v ročníkoch 1.-4.. V školskom roku 2015-2016 školu navštevuje 72 detí výlučne rómske deti z lokality *Rúbanka*, ktorú obývajú výlučne osoby rómskej etnickej príslušnosti a je geograficky umiestnená oddelene od ostatnej časti obce. Modulová škola je postavená na pozemku v tesnej blízkosti tejto lokality. Výstavba uvedenej modulovej školy sa realizovala v rámci projektu výstavby tzv. modulových škôl realizovanom žalovaným prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) v spolupráci s Ministerstvom financií SR (ďalej len „MF SR“) a Ministerstvom vnútra SR (ďalej len „MV SR“), okresnými úradmi v sídle kraja a obcami ako zriaďovateľmi škôl, výstavba predmetnej stavby bola financovaná z rozpočtu žalovaného na základe dohody o vzájomnej spolupráci zo dňa 17.04.2014 uzavretej okrem iného aj medzi žalovaným prostredníctvom MŠVVaŠ SR a obcou ako zriaďovateľom školy.

Obec Muránska Dlhá Lúka svoj zámer postaviť budovu modulovej školy v tesnej blízkosti lokality *Rúbanka*, v ktorej bývajú jej žiaci, odôvodnil na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 08.02.2014 najmä skutočnosťou, aby to deti nemali do školy ďaleko, keďže 100% z nich je z osady. Za účelom posúdenia vhodnosti pozemku na výstavbu modulovej školy sa dňa 17.02.2014 na mieste zišli aj zástupcovia žalovaného a ostatných zainteresovaných ministerstiev, ktorí výstavbu školy na pozemku v blízkosti lokality *Rúbanka* vyhodnotili za nevhodnú z dôvodu, že podľa nich by na uvedenom pozemku dochádzalo k segregácii Rómov. Obec následne bola poverená žalovaným, aby vybrala iný pozemok na výstavbu modulovej školy, ktorý aj vybrala a bol žalovaným prostredníctvom MŠVVaŠ SR a ostatnými zainteresovanými subjektmi vyhodnotený ako vhodný napriek tomu, že aj tento pozemok sa nachádza v tesnej blízkosti lokality *Rúbanka*, pričom na tomto pozemku aj došlo k výstavbe novostavby modulovej základnej školy.

Podľa žalobcu, na základných školách v okolí obce Muránska Dlhá Lúka sú dostatočné voľné kapacity pre vzdelávanie detí t.č. navštevujúcich základnú školu v Muránskej Dlhej Lúke na iných školách. Deti z Muránskej Dlhej Lúky v ročníkoch 5. až 9. navštevujú základné školy v okolitých obciach, najmä v Muráni, kde navštevujú triedy spoločne s deťmi z majority, teda existuje možnosť zabezpečenia vzdelávania aj detí navštevujúcich 1. stupeň základnej školy na iných etnicky homogénnych školách, ako je tomu na ZŠ Muránska Dlhá Lúka. Podľa konkrétnych zistení žalobcu v školskom roku 2014/2015 boli voľné kapacitné možnosti v nasledovných základných školách: ZŠ v obci Muráň vzdialená od obce Muránska Dlhá Lúka 3,8 km v počte voľných 53 miest, ZŠ v meste Revúca vzdialená od Muránskej Dlhej Lúky 4,7 km voľné kapacity 91 miest, 101 miest, 94 miest pri 3 základných školách, teda všetky z uvedených základných škôl mali dostatočný počet voľných miest pre zabezpečenie vzdelávania pre všetky deti zo ZŠ Muránska Dlhá Lúka.

Žalobca sa listom zo dňa 27.03.2014 obrátil na žalovaného ohľadne poskytnutia stanoviska k realizácii projektu výstavby modulových škôl a vyzval ho na riešenie problému nedostatočných kapacít základných škôl vo vybraných oblastiach spôsobom, ktorý zabezpečí rovný prístup ku kvalitnému vzdelaniu pre rómske deti, následne štátny tajomník Ministerstva školstva SR listom zo dňa 12.05.2014 pozval zástupcov žalobcu na osobné stretnutie aj za

účasti zástupcov Úradu splnomocnenca pre rómske komunity dňa 19.05.2014, pričom žalobca listom zo dňa 11.07.2014 sa s tvrdením žalobcu nestotožnil a vyjadril presvedčenie, že realizácia projektu výstavby modulových škôl je v súlade so zákonom. Žalobca sa dňa 08.12.2014 obrátil aj na zriaďovateľa ZŠ Muránska Dlhá Lúka ohľadne poskytnutia stanoviska k zákonnosti riešenia existujúcich nevyhovujúcich priestorov miestnej základnej školy prostredníctvom výstavby modulovej školy v blízkosti rómskej komunity a vyzval ho na odstránenie nezákonného stavu, pričom zriaďovateľ žalobcu vyzval na osobné stretnutie.

Žalobca svoju aktívnu legitimitáciu na podanie žaloby odôvodňoval tým, že súčasné vzdelávanie rómskych detí v etnicky homogénnej škole v blízkosti lokality *Rúbanka*, kde bývajú tiež výlučne osoby rómskej etnickej príslušnosti, predstavuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, ktorým sú dotknuté práva väčšieho počtu osôb, konkrétne rómskych detí navštevujúcich uvedenú ZŠ. Zároveň je ohrozený verejný záujem, aby žalovaný konal v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania a v súlade so základnými ľudskými právami a slobodami, ktoré boli alebo by mohli byť porušením tejto zásady porušené alebo ohrozené, pričom verejný záujem je ohrozený už len tým, že popisovaným konaním žalovaného dochádza k porušovaniu práva neurčitého väčšieho počtu rómskych detí. Vzdelávanie rómskych detí v etnicky homogénnej ZŠ Muránska Dlhá Lúka v tesnej blízkosti lokality *Rúbanka* obývanej výlučne osobami rómskej etnickej príslušnosti predstavuje diskrimináciu vo forme segregácie na základe rasy a príslušnosti k etnickej skupine, ktorá je diskriminačným zákonom v § 2 ods. 1 zakázaná. Neoprávnené vylučovanie alebo oddeľovanie jednej skupiny obyvateľov od druhej na základe určitej charakteristiky - rómskych detí od ostatných detí z majority navštevujúcich iné základné školy v okolitých obciach, a to na základe ich etnického pôvodu, predstavuje segregáciu. Segregácia predstavuje priestorové, organizačné, fyzické a symbolické vylúčenie od ostatných detí z majority, čo má za následok poskytovanie výchovy a vzdelávania za objektívne nižších kvalitatívnych podmienok vplývajúcich na nedostatočný všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa a na nedostatočnú socializáciu a integráciu do spoločnosti.

Aj napriek snahe žalobcu o mimosúdne riešenie popisovaného protiprávneho stavu, žalovaný doposiaľ protiprávny stav neodstránil, doposiaľ prebieha vzdelávanie rómskych detí v etnicky homogénnej budove tzv. modulovej školy. Žalobca má za to, že žalovaný jednak svojou nečinnosťou t.j. ignorovaním, že rómske deti sú vzdelávané v etnicky homogénnej škole, ako aj svojím konaním, t.j. výstavbou tzv. modulovej školy v tesnej blízkosti lokality *Rúbanka* obývanej výlučne osobami rómskej etnickej príslušnosti bez prijatia ďalších účinných opatrení na ochranu pred diskrimináciou, porušil zásadu rovnakého zaobchádzania zakotvenú v Ústave SR čl. 12, čl. 7 ods. 5, v Medzinárodnom dohovore o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie publikovaný v Zbierke zákonov ako Vyhl. Ministra zahr. vecí č. 95/1974 Zb. v čl. 1 ods. 1, č. 3, čl. 5 písm. e/ bod v/, v Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach publikovaný v zbierke zákonov ako Vyhl. ministra zahr. vecí č. 120/1976 Zb. v čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 26, v Európskom dohovore o ochrane základných ľudských práv a slobôd v čl. 14, v Dodatkovom protokole č. 1 k Európskemu dohovoru o ochrane základných ľudských práv v čl. 2, v Dohovore o právach dieťaťa v čl. 2 publikovanom v oznámení FMZV č. 104*1991 Zb., v Dohovore UNESCO o boji proti diskriminácii v oblasti vzdelávania zo dňa 14.12.1960 v čl. 1 ods. 1, v Rámcovom dohovore na ochranu národnostných menšín publikovanom pod č. 160/1988 v čl. 12 ods. 3, v Smernici Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, v § 3 písm. b/; § 144 ods. 1 písm. a/; § 145 ods. 1,2 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), § 2 ods. 1; § 2a ods. 2; § 9a; § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona. Žalovaný namiesto toho, aby zabezpečil

vzdelávanie rómskych detí v ostatných školách v okolitých obciach spoločne s deťmi z majority, zakonzervoval existujúci protiprávny stav výstavbou tzv. modulovej školy, navyše v tesnej blízkosti lokality *Rúbanka*. Podľa žalobcu existujúci stav vzdelávania rómskych detí na príslušnej ZŠ a aj jej nedostatočné kapacity je nevyhnutné riešiť s ohľadom na verejný záujem a platné právne predpisy na základe komplexnej analýzy, súčasťou ktorej má byť okrem iného zváženie možnosti zabezpečenia účinnej školskej dopravy rómskych žiakov do iných základných škôl v okolitých obciach tak, aby bol zabezpečený ich rovný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu. Návrh a realizácia konkrétnych opatrení na dosiahnutie tohto cieľa je povinnosťou žalovaného v spolupráci s inými zodpovednými subjektmi, napr. zriaďovateľom školy, obecným úradom. Podľa zistení žalobcu, väčšina obyvateľov lokality *Rúbanka* nemá zabezpečený základný prístup k vode a bývaniu - mnohí z nich žijú na nevysporiadaných pozemkoch, avšak žalovaný namiesto zlepšenia realizácie ich základných sociálnych práv použil verejné zdroje na výstavbu etnicky homogénnej tzv. modulovej školy v tesnej blízkosti lokality obývanej výlučne osobami rómskej etnickej príslušnosti napriek tomu, že rómske deti majú možnosť navštevovať základné školy v okolitých obciach a meste.

2. Na preukázanie dôvodnosti žaloby žalobca k žalobe pripojil listinné doklady: Stanovy žalobcu, Dohodu o vzájomnej spolupráci uzavretú medzi MŠVVaŠ SR, Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Obecným úradom v Muránskej Dlhej Lúke, ZŠ v Muránskej Dlhej lúke zo dňa 17.04.2014, Zápisnice zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva Obce Muránska Dlhá Lúka zo dňa 08.02.2014 a 05.03.2014, články TASR: „Muránska Dlhá Lúka musí hľadať nový pozemok pre modulovú školu,“ zo dňa 17.02.2014 a „V Muránskej Dlhej Lúke našli iný pozemok pre stavbu modulovej školy“ zo dňa 19.02.2014, Blog Petra Polláka, splnomocnenca vlády pre rómske komunity „Keď vzdelanie škodí“ zo dňa 05.03.2014, Podklady žalobcu ku kapacitným možnostiam umiestnenia žiakov zo ZŠ Muránska Dlhá Lúka na základné školy v blízkych obciach, konkrétne informácie zo ZŠ Muráň zo dňa 03.05.2014, zo ZŠ Hviezdoslavova v Revúcej, ZŠ J. A. Komenského v Revúcej a ZŠ I. B. Zocha v Revúcej, list žalobcu adresovaný ministrovi školstva a splnomocnencovi vlády pre rómske komunity SR zo dňa 27.03.2014, list štátneho tajomníka MŠVVŠ SR adresovaný žalobcovi zo dňa 12.05.2014, stanovisko žalobcu k záverom diskusného fóra o realizácii projektu modulových škôl zo dňa 23.06.2014, list štátneho tajomníka MŠVVŠ SR adresovaný žalobcovi zo dňa 11.07.2014, list žalobcu adresovaný starostovi Obce Muránska Dlhá Lúka zo dňa 08.12.2014.

3. **Žalovaný v rámci vyjadrenia k žalobe** žiadal konanie vo veci zastaviť z dôvodu nedostatku právomoci súdu na konanie vo veci, príp. žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného z dôvodu, že uvedenom prípade nie sú splnené predpoklady diskriminačného konania v zmysle antidiskriminačného zákona ani zodpovednosť žalovaného za toto konanie vzhľadom na neurčitosť a nevykonateľnosť petitu, ako i vzhľadom na to, že žalobca neuviedol žiadne dôkazy, ktorými by podložil svoje tvrdenia o porušení zásady rovnakého zaobchádzania žalovaným.

Nedostatok právomoci súdu na prejednanie veci žalovaný odôvodňoval skutočnosťou, že zo žaloby nevyplýva, že daný spor sa týka občianskoprávneho vzťahu medzi žalovaným a žiakmi, ktorých práva žalobca bráni, tak, ako je definovaný v § 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), pričom keďže sa jedná o súkromnoprávne vzťahy, v ktorých žiaden subjekt nie je nadradený inému subjektu, t.j. nemôže inému subjektu autoritatívne určovať práva a povinnosti. Žalovaný nie je s rómskymi žiakmi vzdelávanými na ZŠ Muránska Dlhá Lúka v

žiadnom občianskoprávnom, príp. inom právnom vzťahu uvedenom v § 7 OSP. Rovnako zo žaloby nevyplýva, žeby žalobca namietal nezákonnosť rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu orgánu verejnej moci, teda daný spor sa neriadi ustanoveniami o správnom súdnictve, zároveň a nejde ani o inú právnu vec v zmysle pôvodného § 7 ods. 3 OSP.

Žalovaný ďalej namietal neexistenciu jeho pasívnej legitímácie v spore, nakoľko nie je s rómškymi žiakmi vzdelávanými v ZŠ Muránska Dlhá Lúka, ktorých práva žalobca bráni, v žiadnom právnom vzťahu. V zmysle osobitných zákonov (napr. Zákon č. 245/2008 Z.z., zákon č. 596/2003 Z.z.) vstupujú do právnych vzťahov so žiakmi pri poskytovaní vzdelávania a zabezpečovaní prístupu k vzdelávaniu školy, školské zariadenia, riaditeľ školy a pod., ide o konkrétne subjekty s konkrétnymi právomocami a povinnosťami vo vzťahu k žiakom, ale v žiadnom z týchto vzťahov nevystupuje ako účastník právneho vzťahu SR. Pokiaľ ide o Dohodu o vzájomnej pomoci zo dňa 17.04.2014 upravujúcu spôsob financovania modulovej ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke, žalovaný SR nie je zmluvnou stranou uvedenej Dohody, je ňou len MŠVVaŠ SR ako štátny orgán, ktorý nie je žalovaným v spore. Z Obsahu tejto Dohody navyše nevyplýva, žeby bola v rozpore s § 2 ods. 1, § 5 antidiskriminačného zákona, inak by bola absolútne neplatná podľa § 39 OZ.

Podľa žalobcu mal žalovaný zabezpečiť vzdelávanie detí navštevujúcich 1. stupeň ZŠ Muránska Dlhá Lúka na iných školách, ktoré nie sú etnicky homogénne. V zmysle zákona č. 245/2008 Z.z. (školský zákon), vzdelávanie zabezpečujú školy. Žalovaný SR nemôže zabezpečiť vzdelávanie žiakov na konkrétnej škole, nakoľko mu takáto právomoc nevyplýva zo žiadneho zákona. Žalobca vidí segregáciu v neoprávnenom vylučovaní a oddeľovaní rómskych detí od ostatných detí z majority navštevujúcich iné základné školy v okolitých obciach na základe ich etnického pôvodu. Žalovaný sa však nedopustil žiadneho protiprávneho konania, ktorým by vylúčil alebo oddelil rómske deti od ostatných detí na základe ich etnického pôvodu. S poukazom na § 144 ods. 5; § 20 ods. 5; § 31 ods. 1 školského zákona, žiaci predmetnej modulovej školy si plnia povinnú školskú dochádzku v uvedenej škole na základe ich príslušnosti k tejto škole ako spádovej škole, táto príslušnosť je daná školským obvodom, v ktorom majú žiaci trvalý pobyt, a nie ich príslušnosťou k rómskemu etniku. Na plnenie povinnej školskej dochádzky prihlasuje dieťa jeho zákonný zástupca buď v spádovej škole alebo inej škole podľa vlastného výberu. Nie je preto jasné, ako by mohla SR vylúčiť rómske deti od detí z majority navštevujúcich iné základné školy v okolitých obciach, keď SR do procesu výberu a prihlasovania konkrétneho žiaka do konkrétnej školy vôbec nevstupuje. Nikto nemôže nútiť rodičov rómskych detí prihlásiť svoje deti do určitej školy z dôvodu naplnenia kritérií etnickej a sociálnej rôznorodosti školy, či z iného dôvodu. Taktiež nemožno nútiť zákonných zástupcov detí z majority prihlásiť svoje deti z uvedených dôvodov do určitej školy, resp. aby v takejto škole zotrvali. Prihlasovanie detí na povinnú školskú dochádzku je regulované zákonom a založené na slobodnej voľbe školy zákonným zástupcom dieťaťa. Zákon ani nedefinuje pojmy ako: majorita, etnicky a sociálne rôznorodá škola, etnicky homogénna škola a pod., ako pojmy používa žalobca.

Žiaden zákon taktiež neustanovuje povinnosť štátu, úradov, školy, príp. zákonných zástupcov detí zaraďovať deti do škôl podľa etnických kritérií, ani spôsob takeého zaraďovania. Ak by takéto ustanovenie aj existovalo, bolo by diskriminačné a v rozpore s princípom slobodnej voľby školy zákonným zástupcom dieťaťa.

Podľa žalobcu je existujúci stav nevyhnutné riešiť na základe analýzy, súčasťou ktorej má byť zváženie možnosti zabezpečenia účinnej školskej dopravy rómskych žiakov do iných základných škôl v okolitých obciach s tým, že návrh a realizácia konkrétnych účinných opatrení je podľa žalobcu povinnosťou žalovaného v spolupráci so zriaďovateľom školy či

okresným úradom. V zmysle § 8 ods. 6,7,8,9 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niekt. zákonov, podľa § 4 ods. 3 písm. g/ zákona č. 396/1990 Zb. o obecnom zriadení, podľa čl. 1, čl. 4 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie publikovaného v Zbierke zákonov ako Vyhl. ministra zahraničných vecí pod č. 95/1974 Zb., podľa čl. 12 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy SR, financovanie dopravy žiakov do základnej školy mimo obce ich trvalého bydliska je možné len v taxatívne vymedzených prípadoch vzťahujúce sa na všetkých žiakov v SR bez ohľadu na ich etnický pôvod. V prípade žiakov ZŠ Muránska Dlhá Lúka nie je žiaden dôvod na zabezpečenie a financovanie ich dopravy do školy v inej obci, nakoľko obec Muránska Dlhá Lúka má zriadenú vlastnú ZŠ. Financovanie dopravy rómskych žiakov do škôl nad rámec povinností ustanovených zákonom len z titulu ich etnickej príslušnosti by zakladalo pozitívnu diskrimináciu v zmysle čl. 1 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie a čl. 12 ods. 2 Ústavy SR, nakoľko by išlo o trvalé opatrenie vedúce k zachovaniu uvedeného práva pre žiakov z dôvodu ich príslušnosti k rómskemu etniku, rovnaké právo na financovanie dopravy bez splnenia zákonných podmienok by však zrejme nemali žiaci z majority, ak by sa ocitli v porovnateľnej situácii. Zabezpečenie dopravy žiakov do škôl v inej obci a úhrada ich cestovných nákladov je v kompetencii obce a školy, a nie SR ako žalovaného. Zo žiadnych zákonných ustanovení ani nevyplýva oprávnenosť SR vykonať žalobcom požadovanú analýzu.

Podľa žalobcu žalovaný porušil zákon tým, že alokoval verejné zdroje na výstavbu modulovej školy v blízkosti rómskej osady, a to aj napriek tomu, že rómske deti majú možnosť navštevovať základné školy v okolitých obciach a meste. Žalovaný s poukazom na § 7 ods. 10 zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení účinnom do 19.12.2014 uviedol, že obec Muránska Dlhá Lúka ako zriaďovateľ základnej školy využila možnosť a požiadala o financie na výstavbu uvedenej školy, pretože v budove pôvodnej školy nachádzajúcej sa v centre obce sa v stiesnených podmienkach v rodinnom dome tlačilo 80 detí, hoci kapacita bola cca 50 detí. Po zhodnotení celej situácie MŠVVaŠ SR s ďalšími zainteresovanými subjektmi sa rozhodlo obci Muránska Dlhá Lúka ako zriaďovateľovi školy poskytnúť finančné prostriedky 200.000 eur na výstavbu modulovej školy. Ustanovenie § 7 ods. 10 zákona č. 597/2003 Z.z. sa vzťahuje na všetkých žiakov bez rozdielu, preto výstavba predmetnej modulovej školy nebola a nemohla byť etnicky motivovaná. Uvedenú skutočnosť dokazuje aj plán výstavby modulových škôl v roku 2015 v obciach, v ktorých nie je žiadne alebo je nízke zastúpenie rómskeho etnika, napr. výstavba modulových škôl v Bratislavskom kraji, dôvodom ich výstavby je zabezpečenie a skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu a nie segregovanie určitej etnickej či inej skupiny obyvateľstva. ZŠ Muránska Dlhá Lúka je určená pre všetky deti bez ohľadu na ich etnickú príslušnosť a zloženie jej žiakov, výstavba a umiestnenie modulovej školy nijako neovplyvnili. Zo Zápisnice zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Muránskej Dlhej Lúke z 08.02.2014 vyplýva, že 100% detí zo ZŠ pochádzalo z rómskej osady už v čase, keď škola sídlila v centre obce. Rómske deti majú rovnaký prístup ku vzdelaniu ako všetky ostatné deti a štát im nebráni, aby sa vzdelávali v takej škole a za takých podmienok, ako si sami vyberú. Tvrdenie žalobcu, že rómske deti sa v modulovej škole vzdelávajú za nižších kvalitatívnych podmienok a uvedená škola ich nemôže pripraviť na zodpovedný život v spoločnosti žalobca žiadnym dôkazom nepodložil. Úroveň vzdelávania v školách kontroluje a posudzuje štátna školská inšpekcia a prípade zistenia nedostatkov, uloží škole opatrenia na ich odstránenie, čím si štát zabezpečuje kontrolu nad úrovňou výchovy a vzdelávania a materiálno-technické podmienky v školách. Za odstránenie nedostatkov zistených v rámci inšpekčnej činnosti však

zodpovedá škola, a nie SR. Žalobca v žalobe neuviedol žiaden dôkaz na preukázanie, že so žiakmi v ZŠ Muránska Dlhá Lúka sa zaobchádza menej priaznivo ako so žiakmi na iných školách, čo žalobca považuje za priamu diskrimináciu. Skutočnosť, že túto školu navštevujú prevažne žiaci rómskeho etnika neznamena, že sa s nimi zaobchádza menej priaznivo. Žiaden zákon nepredpisuje, že v základnej škole musia mať zastúpenie žiaci rôznej etnickej príslušnosti, príp. žiaci všetkých možných etník na Slovensku, pričom by bolo za diskrimináciu možné považovať aj vzdelávanie žiakov prevažne maďarskej národnosti na školách na južnom Slovensku, príp. rusínskej národnosti na školách na východnom Slovensku. Žalovaný SR za etnické zloženie, ani za zaobchádzanie so žiakmi na základných školách nezodpovedá. Rovnako predmetnú modulovú školu postavila obec ako zriaďovateľ školy a výstavba modulovej školy nemôže zakladať segregáciu na etnickom princípe, nakoľko škola je určená pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich etnickú príslušnosť. Samotná výstavba školy sa riadi Stavebným zákonom a pokiaľ stavebný úrad udelí stavebníkovi stavebné povolenie, ide o stavbu postavenú v súlade so zákonom. V uvedenom prípade bola stavebníkom Obec Muránska Dlhá Lúka (a nie štát), ktorá je aj vlastníkom predmetnej modulovej školy. Pozemok na výstavbu školy vybrala Obec, a nie štát, pričom táto povinnosť obci ako zriaďovateľovi školy vyplynula z Dohody o vzájomnej spolupráci zo dňa 17.04.2014 a mohla vybrať na výstavbu školy len pozemok v jej vlastníctve. Výstavba školy na predmetnom pozemku bola objektívne odôvodnená sledovaním oprávneného záujmu, t.j. zabezpečenie vhodných podmienok na vzdelávanie žiakov, ktorí sa tlačili v nevyhovujúcich priestoroch rodinného domu, a bola primeraná a nevyhnutná na dosiahnutie takého záujmu.

Žalovaný poukázal na neurčitost' žalobných petitov, prvý petit žaloby je aj nelogický, nevykonateľný, v rozpore so zákonom, ktorý nedefinuje pojem „účinné preventívne opatrenia“, ktoré konkrétne opatrenia žalobca nešpecifikoval. V druhom petite žaloby žalobca neoznačil, čo by mal desegregačný plán obsahovať a desegregačný plán zákon nedefinuje, z petitu nevyplýva, ako má analýza súčasného stavu vzdelávania detí na ZŠ Muránska Dlhá Lúka a na základných školách v okolitých obciach a mestách v okrese Revúca vyriešiť údajnú diskrimináciu Rómov v ZŠ Muránska Dlhá Lúka a prečo je potrebné takúto analýzu vykonať. Neurčitost' druhého petitu je aj v tom, že žalobca nešpecifikoval konkrétne opatrenia na odstránenie diskriminácie ani konkrétne preventívne opatrenia na zabránenie diskriminácie, ktoré má v budúcnosti žalovaný prijať a akým spôsobom. Tretí petit je podľa žalovaného taktiež neurčitý vzhľadom na neohraničenost' lehoty na plnenie, nie je z neho zrejme ktorý štátny orgán má presne splniť povinnosti navrhnuté žalobcom. Žalovaným je SR, za ktorú v súčasnosti koná pred súdom MŠVVaŠ SR, ide však len o procesné zastúpenie SR a nie je možné toto ministerstvo stotožňovať so SR ako subjektom povinným plniť povinnosti navrhnuté v petite. Z návrhu nie je zrejme, čoho sa žalobca domáha, je potrebné, aby sám žalobca vymyslel desegregačný plán a všetky opatrenia na odstránenie a predchádzanie diskriminácie rómskych detí na ZŠ Muránska Dlhá Lúka vrátane časového horizontu ich realizácie.

Podľa žalovaného, žalobca v žalobe neoznačil, akým konkrétnym konaním žalovaného došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a nepreukázal priamu príčinnú súvislosť medzi týmto konkrétnym konaním žalovaného a porušením antidiskriminačného zákona. Žalobca vidí priamu diskrimináciu v nečinnosti žalovaného t.j. ignorovaní skutočnosti, že rómske deti sú vzdelávané v etnicky homogénnej škole v budove modulovej školy, ako i vo výstavbe predmetnej modulovej školy. Pokiaľ ide o ignorovanie skutočnosti, že deti sú vzdelávané v etnicky homogénnej škole, uvedenú činnosť/nečinnosť nedefinuje žiaden zákon, preto nie je jasné, čo sa pod „ignorovaním“ presne rozumie. Zákon stanovuje povinnosť konkrétnym

subjektom, ktoré sa dopustili diskriminačného konania v určitom právnom vzťahu, ale nie štátu ako celku, preto sa žalobca SR nemohla dopustiť protiprávneho konania namietaným ignorovaním diskriminácie v predmetnej modulovej škole, žiaden zákon neustanovuje, že samotné vzdelávanie detí v škole s prevahou určitého etnika je protiprávne. Pokiaľ ide o výstavbu modulovej školy, žalovaný školu nepostavil, jej výstavbu realizovala obec ako zriaďovateľ a aj je v jej vlastníctve. Budova školy nie je spôsobilá spôsobiť diskrimináciu vo vzdelávaní, nakoľko samotná stavba toto vzdelávanie neposkytuje. Pokiaľ ide o umiestnenie školy, pozemok na výstavbu školy vybrala Obec Muránska Dlhá Lúka, a nie štát. Za priamu diskrimináciu vo forme segregácie na základe etnického pôvodu považuje žalobca tiež vzdelávanie detí v etnicky homogénnej škole, avšak žalovaný deti nevzdeláva, vzdeláva ich škola, preto namietané diskriminačné konanie nemožno považovať za konanie žalovaného.

Zo žaloby nevyplýva, že vzdelávanie žiakov v modulovej škole sa uskutočňuje z dôvodu ich príslušnosti k rómskemu etniku. Uvedená skutočnosť je rozhodujúca pre odlíšenie diskriminačného konania od nediskriminačného. Predmetná modulová škola je určená pre všetkých žiakov s trvalým bydliskom v Muránskej Dlhej Lúke bez ohľadu na ich etnickú príslušnosť, avšak uvedení žiaci môžu navštevovať aj inú školu, ak sa tak rozhodnú ich zákonní zástupcovia a povolí to riaditeľ tejto školy. Zo žaloby taktiež nevyplýva, že sa s rómskymi žiakmi v modulovej škole v Muránskej Dlhej Lúke zaobchádza v oblasti ich prístupu a poskytovania vzdelávania inak ako s inými žiakmi v iných školách alebo že žiaci tejto školy sú vzdelávaní v modulovej škole za horších kvalitatívnych alebo kvantitatívnych podmienok ako žiaci na iných školách. Ak by aj modulová škola poskytovala žiakom vzdelanie za horších podmienok ako iné školy, automaticky by to neznamenal porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania by došlo len vtedy, ak by sa tak dialo z dôvodu príslušnosti žiakov školy k rómskemu etniku. Preto v danom prípade nedošlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle antidiskriminačného zákona, príp. za porušenie zásady nenesie zodpovednosť štát. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV: ÚS 16/09 z 30. apríla 2009 žalobca musí prioritne uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, resp. porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. Žalobcom oznámené skutočnosti nenasvedčujú tomu, že s rómskymi žiakmi v Muránskej Dlhej Lúke sa zachádza inak ako s inými žiakmi na iných školách a že za údajné diskriminačné konanie zodpovedá žalovaný, t.j. SR.

Priama príčinná súvislosť medzi namietaným konaním/nekonaním žalovaného a porušením zásady rovnakého zaobchádzania neexistuje. Výstavba modulovej školy v Muránskej Dlhej Lúke by nemohla mať za následok nerovnaké zaobchádzanie s rómskymi žiakmi v predmetnej škole. Stavba ako taká predstavuje len materiálny predpoklad vzdelávania žiakov, ktorého splnenie žalobca namietal. Budova vzdelanie neposkytuje, poskytuje ho konkrétna škola. Samotná výstavba modulovej školy ani neovplyvnila zloženie žiakov školy, nakoľko v ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke prevládalo rómske etnikum už v čase, keď škola sídlila v centre obce.

Podľa informácií uvedených na webovej stránke predmetnej školy je budova modulovej školy dvojpodlažná, úplne nová, na prízemí sa nachádza učebňa pre nultý ročník a I. oddelenie ŠKD, veľká školská jedáleň s výdajňou stravy a šatňa pre žiakov. Na 1. poschodí sa nachádzajú 4 učebne pre 1. až 4. ročník, II. oddelenie ŠKD, na oboch poschodiach sa nachádzajú hygienické zariadenia pre žiakov a učiteľov, na 1. poschodí je umiestnený kabinet, zborovňa spojená s riaditeľňou, v 4. triede je sklad učebníc. Všetky učebne sú vybavené potrebným nábytkom, školské lavice sú výškovo nastaviteľné. Vo všetkých

učebniach na poschodí bude interaktívna tabuľa, v učebni pre nultý ročník televízor s DVD, v počítačovej učebni na poschodí je 10 počítačov pre žiakov, v zborovni je uložených 5notebookov pre žiakov, v učebni pre nultý ročník sú fit lopty a žinenky, pribudnú rebriny. Z popisu vybavenia školy a z fotografií uverejnených na webovej stránke školy vyplýva, že do novej budovy sa presťahovali žiaci z bývalého rodinného domu, v ktorom škola pôvodne sídlila, v tomto dome s kapacitou 50 ľudí sa učilo 78 žiakov, jedna z tried nemala rozlohu ani 10 m², v inej nebol naplnený limit dostatočného prísunu denného svetla. Podľa žalobcu sa štát dopustil diskriminačného konania, lebo prispel na výstavbu novej školy v blízkosti bydliska žiakov sumou 200000eur zo štátneho rozpočtu, avšak ak by štát neposkytol tieto financie, žiaci by sa do dnešného dňa tlačili v izbičkách rodinného domu v centre obce.

4. Žalovaný k vyjadreniu k žalobe pripojil listinné doklady: Zoznam nerómskych obcí s plánovanou výstavbou modulových škôl v roku 2015, LV č. 958 kat. úz. Muránska Dlhá Lúka, fotografie priestorov predmetnej modulej školy a ihriska v Muránskej Dlhej Lúke.

5. Podaním doručeným súd dňa 05.09.2018, **ktorej zmenu súd pripustil** uznesením tunajšieho súdu č.k. 21C/698/2015-314 zo dňa 05.11.2019, sa žalobca domáhal :

a/ určenia, že žalovaný porušil zásadu rovnakého zaobchádzania tým, že neprijal dostatočné preventívne opatrenia na ochranu pred diskrimináciou a opatrenia na odstránenie diskriminácie rómskych detí v Základnej škole v obci Muránska Dlhá Lúka, na základe ich etnického pôvodu,

b/ uloženia povinnosti žalovanému prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky do troch mesiacov vypracovať tzv. desegregačný plán obsahujúci analýzu súčasného stavu vzdelávania detí v Základnej škole v obci Muránska Dlhá Lúka a na základných školách v okolitých obciach a mestách do vzdialenosti 25 km od obce Muránska Dlhá Lúka a návrh účinných opatrení na odstránenie diskriminácie rómskych detí na základe ich etnického pôvodu v Základnej škole v obci Muránska Dlhá Lúka, vrátane časového horizontu ich realizácie a preventívnych opatrení na zabránenie diskriminácie do budúcnosti,

c/ uloženia povinnosti žalovanému prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky do troch rokov od právoplatnosti rozsudku splniť opatrenia na odstránenie diskriminácie rómskych detí v Základnej škole v obci Muránska Dlhá Lúka vyplývajúce z vypracovaného tzv. desegregačného plánu.

6. **Žalobca k vyjadreniu žalovaného** uviedol k namietanému nedostatku právomoci všeobecného súdu, že žalobca sa v konaní domáha ochrany podľa § 9a zákona č. 365/2004 Z.z. antidiskriminačného zákona, ktorý explicitne v § 3 ods. 1 o.i. ustanovuje povinnosť každého dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzdelávaní, a to aj štátu samotného. Z uvedeného pravidla neexistuje žiadna výnimka, preto právomoc všeobecného súdu na prejednanie veci je daná. Ak by aj súd pripustil argumentáciu žalovaného, v praxi by to znamenalo odopretie právnej ochrany v prípadoch porušenia zásady rovnakého zaobchádzania fyzickým a právnickým osobám, ak by bol porušovateľom zásady rovnakého zaobchádzania štát, čo by bolo v rozpore so všetkými medzinárodnými dohovormi na ochranu pred diskrimináciou. Navyše aj priamo antidiskriminačný zákon v § 9 ods. 2 veta prvá zakotvuje, že v prípade nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania sa možno domáhať ochrany poškodených práv na súde. Uvedená právna argumentácia o nedostatku právomoci všeobecného súdu je irelevantná aj vzhľadom na novú právnu úpravu účinnú po 01.07.2016,

t.j. po podaní vyjadrenia žalovaného, kedy zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) výslovne v § 307 a nasl. definuje antidiskriminačné spory, rozhodovanie o ktorých spadá do vecnej príslušnosti všeobecných súdov.

K namietanému nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného žalobca poukázal na rozsudky OS Bratislava III č.k. 11C/351/2015-387 zo dňa 06.10.2016, rozsudok OS Prešov č.k. 25C/1/2012 zo dňa 22.10.2012 v spojení s rozsudkom KS Prešov č.k. 13Co/38/2017 zo dňa 20.03.2018 a uznesením NS SR č.k. 5Cdeo 18/2015 zo dňa 19.04.2017, ktoré rozhodnutia vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania právne posudzovali aj zodpovednosť štátu, resp. štátnych inštitúcií za diskriminačné konanie vrátane segregácie, v konkrétnej rozhodovanej veci sa jednalo o zodpovednosť samosprávy a ministerstva dopravy.

K nedostatkom petitu a námietkám žalovaného k meritu veci žalobca uviedol, že pojem „preventívne opatrenia“ je súhrnným označením všetkých možných opatrení, ktorými mohol a mal diskriminácii žalovaný predísť a zabrániť jej, ako aj tých, ktorými mohol a mal diskrimináciu rómskych detí v škole odstraňovať, pričom pojem „prijímanie opatrení pred diskrimináciou“ používa aj v § 2 ods. 3 antidiskriminačný zákon.

Žalobca má za to, že dôkazné bremeno vo vzťahu k tvrdenému a preukázanému vzdelávaniu rómskych detí v etnicky homogénnej škole v ZŠ Muránska Dlhá Lúka uniesol a dôkazné bremeno o tom, že žalovaný prijal opatrenia na ochranu pred diskrimináciou a na odstránenie diskriminácie je na žalovanom. Žalovaný vo vyjadrení neuviedol ani jedno dostatočne účinné konkrétne opatrenie, ktoré prijal vo vzťahu k ochrane pred diskrimináciou v prejednávannej veci a ak týmto opatrením mala byť výstavba modulovej školy, uvedené malo za následok skôr opačný efekt.

Podľa žalobcu, identifikovaniu a voľbe najvhodnejších a účinných opatrení na odstránenie diskriminácie predchádza hĺbková analýza súčasného stavu vzdelávania detí na tejto ZŠ a na okolitých školách z hľadiska zabezpečenia rovného prístupu rómskych detí k vzdelaniu. Analýza by podľa žalobcu okrem údajov o celkovom počte žiakov v škole, v jednotlivých ročníkoch a triedach obsahovať tiež podiel detí rómskej etnickej menšiny, analýza by mala tiež zohľadňovať celkovú kapacitu jednotlivých škôl, údaje o aktuálnom demografickom vývoji v obci a okolitých obciach a ďalšie skutočnosti dôležité pre vytvorenie komplexného obrazu o aktuálnej situácii a o období najbližších rokov. Desegregačný plán by mal obsahovať aj opatrenia na predchádzanie diskriminácie a koncentrácie sociálne znevýhodnených rómskych detí v samostatnej škole, či samostatných triedach, aby nedochádzalo ani k ich následnej segregácii. Je neopodstatnené presúvanie zodpovednosti žalovaným výlučne na školy a zriaďovateľov, opatrenia a čiastkové úlohy, ktoré žalovanému vyplývajú z desegregačného plánu, ktorý vypracoval, povedie k účinnejšej naplnenosti, ako keby ich striktne nariadil iný subjekt.

K námietkám žalovaného, že žalobca neuniesol v spore dôkazné bremeno, žalobca uviedol, že v zmysle § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona uniesol dôkazné bremeno, keď oznámil súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania zo strany žalovaného došlo a je na žalovanom vyvrátiť tvrdenia žalobcu a preukázať, že vzdelávaním rómskych detí v etnicky homogénnej škole v ZŠ v obci Muránska Dlhá Lúka nie je porušením zásady rovnakého zaobchádzania.

7. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu uviedol, že v prvom žalobnom petite pojem „dostatočné preventívne opatrenia“ je pojmom neurčitým, lebo nie je jasné, kedy sú podľa žalobcu preventívne opatrenia dostatočné a kedy nie. V druhom petite žalobca nešpecifikoval pojem „stav vzdelávania detí“, ani neuviedol, čo by mala „analýza súčasného stavu

vzdelávania“ obsahovať a ako má uvedená analýza odstrániť údajnú diskrimináciu Rómov v ZŠ Muránska Dlhá Lúka (ďalej len „predmetná modulová škola“). Keďže druhý petit je neurčitý, žalobca podľa tretieho petitu môže plniť akýkoľvek desegregačný plán, ktorý si vymyslí, bez možnosti kontroly tohto plnenia súdom, resp. exekútorom. Preto navrhované petity sú nevykonateľné.

Žalovaný ďalej poukázal na rozsudok OS Bratislava III č.k. 11C/351/2015 zo dňa 06.10.2016 v obdobnej právnej veci, ktorým súd žalobu zamietol a v odôvodnení rozsudku poukázal na potrebu žalobu uniesť v spore dôkazné bremeno týkajúce sa skutočnosti, z ktorých možno odvodiť, že došlo ku diskriminácii s nemožnosťou stotožnenia sa s tvrdením žalobcu, že vzdelávanie detí v etnicky homogénnej škole, bez ďalšieho, predstavuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania. Samotný fakt, že školu v súčasnosti navštevujú výlučne žiaci rómskej etnickej príslušnosti neznamená, že dochádza k diskriminácii.

Podľa žalovaného, vzdelávanie rómskych detí v predmetnej modulovej škole nepovažuje za segregáciu s poukazom na dôkazy podporujúce jeho tvrdenia:

- Podľa vyjadrenia riaditeľa predmetnej modulovej školy PaedDr. Norberta Holéczyho, žiakmi z majority v obci Muránska Dlhá Lúka sú z demografického aspektu, podľa vekovej štruktúry, žiaci modulovej školy pochádzajúci z rómskeho etnika. Počet všetkých detí od 0-14 rokov v obci Muránska Dlhá Lúka je 212, počet detí rómskeho etnika je 153, počet detí nerómskeho etnika je 59. O prijatie do ZŠ Muránska Dlhá Lúka si nepodal žiadosť žiaden zástupca dieťaťa z nerómskeho etnika. Žiadosti o prijatie nesmerujú ani do najbližšej ZŠ Muráň, ale väčšinou do jednej z 3 ZŠ v Revúcej. Vyučovanie v nultom až 4. ročníku v modulovej ZŠ Muránska Dlhá Lúka sa orientuje výlučne na žiaka, na výchovu plnohodnotnej osobnosti, v škole sú vytvorené pre všetkých žiakov bez rozdielu také podmienky na vzdelávanie, ktoré im pomáhajú prekonať bariéry v učení a podporia rozvoj ich individuálneho potenciálu. Žiaci školy počas výchovno-vzdelávacieho procesu získavajú základné, doposiaľ v rodine a komunite nepoznané sociálne, hygienické a spoločenské návyky. Škola orientuje svoje aktivity na citlivé a postupné zoznamovanie sa žiakov s iným ako domácim prostredím.

Medzi konkrétne príklady, ktorými sa v ZŠ Muránska Dlhá Lúka realizuje inkluzívne vzdelávanie, zoznamovanie s prostredím majoritnej spoločnosti a integrácia s deťmi majoritnej - nerómskej skupiny sú: Projekt „Poznaj sám seba a svoje okolie“ (jazda vlakom, nechať sa obslúžiť v reštaurácii či cukrárni, nechať sa ostrihať v kaderníctve, naučiť sa praktickú zručnosť využiteľnú v budúcnosti, vidieť, ako sa pečie chlieb, resp. iný technologický postup, navštíviť filmové či divadelné predstavenie, navštíviť veľké mesto s veľkými obchodmi, s výťahom či eskalátorom, stretnúť sa s významnou osobnosťou); Športové súťaže a aktivity (celzpoľný beh v Revúcej, oblastné kolo vo vybíjanej, futbalové turnaje v rôznych mestách a obciach, z čoho jeden turnaj už 2 roky organizuje aj ZŠ Muránska Dlhá Lúka, turnaj v prehadzovanej, základný plavecký výcvik, základný lyžiarsky výcvik); Škola v prírode (v šk. roku 2017/2018 sa jej zúčastnilo 20 žiakov v Hoteli Telgárt v obci Telgárt, pričom žiaci modulovej školy boli ubytovaní v apartmánovom dome spolu s vrstovníkmi pochádzajúcimi z nerómskeho etnika, a tiež z miest ako BA, KE); Účasť na nadnárodnom koncerte s názvom „Integrácia v Bratislave“.

ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke prezentuje svoje dobré výsledky, aktivity a netradičné inovatívne formy výchovy a vzdelávania prostredníctvom médií, informuje o svojej práci občanov obce, ale predsudky ohľadne negatívneho vnímaniu minoritnej časti obyvateľstva majoritou neumožňujú získať záujem zo strany majority. Etnické zloženie obce Muránska Dlhá Lúka potvrdzuje, že z celkového počtu obyvateľov 936 je 422 občanov rómskeho etnika

a 514 nerómskeho. Modulová nepľnoorganizovaná ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke odbremeňuje deti od dochádzania do veľkých škôl, pre tieto deti, ktoré predtým neboli ďalej ako od rómskej osady, cestovanie predstavuje neriešiteľný problém prameniáci z absencie akýchkoľvek návykov. Deti nastupujúce na povinnú školskú dochádzku väčšinou nepoznajú, nemajú sociálne, stravovacie, hygienické návyky, nepoznajú jazyk nielen majority, ale je problém aj v komunikácii v rómštine, čo všetko zabezpečuje deťom predmetná modulová škola. Tieto deti majú obavy zo vstupu do im neznámeho prostredia, a teda postupná tzv. integračná fáza, ktorú strávia v ZŠ Muránska Dlhá Lúka je pre ne tou najlepšou alternatívou. Tieto skutočnosti konštatovala aj ŠSI a publikovala ich v správe o výsledkoch školskej inšpekcie dňa 13.12.2017.

Zmyslom edukačného procesu je násilné umiestnenie detí z osady do veľkých neosobných škôl, kde budú pociťovať svoj handicap alebo postupnými krokmi ich začleniť do neznámeho prostredia. Žalobca nebol na miestach, z ktorých rómske deti pochádzajú, nevie posúdiť, aký skok v ich životoch znamená vstup do školy, o tieto deti podľa vedomostí žalovaného neprejavil doteraz nikto záujem, preto podnet žalobcu ako občianskeho združenia z Košíc považuje žalovaný za nekompetentný nezohľadňujúci každodennú realitu žiakov a pedagógov školy.

- Podľa vyjadrenia Okresného úradu Banská Bystrica, odboru školstva č. OU-BB-PS1/2018 zo dňa 04.10.2018 sa vo vzdialenosti 25 km od obce Muránska Dlhá Lúka nachádza 5 pľnoorganizovaných základných škôl (ZŠ Muráň č. 353 - školský obvod pre obec Muránska Dlhá Lúka - školu navštevuje 169 žiakov, doteraz nebol odmietnutý ani jeden žiak z Muránskej Dlhej Lúky, prijatí 2 žiaci na 1. stupeň); ZŠ J. A. Komenského v Revúcej (kapacita školy 540 žiakov, k 15.09.2018 bol počet žiakov 441, k 3.10.2018 navštevujú školy 2 žiačky s trvalým pobytom v Muránskej Dlhej Lúke, k 03.10.2018 škola neviduje žiadnu žiadosť rodiča z Muránskej Dlhej Lúky o prijatie dieťaťa do ZŠ, žiadni žiaci z Muránskej Dlhej Lúky, ktorí prišli na zápis, neboli odmietnutí); ZŠ Hviezdoslavova 1 v Revúcej (celková kapacita školy 680 žiakov, navštevuje ju 403 žiakov, 9 žiakov je s trvalým bydliskom v Muránskej Dlhej Lúke, všetci boli prijatí na základe žiadostí ich zákonných zástupcov, žiaden žiak, ktorý prišiel na zápis z Muránskej Dlhej Lúky, nebol odmietnutý); ZŠ I. B. Zlocha v Revúcej (kapacita školy je 300 žiakov, navštevuje ju 289 žiakov, žiadne dieťa z Muránskej Dlhej Lúky neprišlo na zápis do ZŠ); ZŠ Sídlisko 156, Sirk (kapacita školy je 217 žiakov, z Muránskej Dlhej Lúky neprišlo žiadne dieťa na zápis do školy, teda nebolo žiadne dieťa odmietnuté). Z tohto vyplýva, že kapacity základných škôl v okruhu 25 km od obce Muránska Dlhá Lúka sú dostatočné, ale zákonní zástupcovia detí nemajú záujem, aby deti navštevovali vzdialenejšie ZŠ, náklady na dopravu v zmysle platnej legislatívy sú rodičom preplácané len v rámci určeného školského obvodu - do obce Muráň. K otázke etnického zloženia ZŠ sa OU Banská Bystrica, odbor školstva vyjadriť nevedel, lebo takéto štatistické údaje sa nezberajú.

- Podľa správy o výsledkoch školskej inšpekcie zo dňa 13.12.2017 č. 6030/2017-2018 vykonanej v dňoch od 08.11.2017 do 9.11.2017 a 13.11.2017 v predmetnej modulovej škole, tri školské roky bola škola súčasťou medzinárodného projektu „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít“. Škola iniciovala stretnutia s rodičmi s cieľom informovať ich o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov, vzhľadom na nízky záujem, pedagógovia vyvíjali aktivity smerom k nim - pozvánky na individuálne pohovory, písomné predvolania a pod., výrazným prínosom v tejto oblasti bola úzka spolupráca učiteľky školy Mgr. Podolinskej s rómskou komunitou v osade, za ktorý individuálny prístup nad rámec bežných povinností a intenzívnu prácu so zákonnými

zástupcami žiakov bol jej udelený titul Biela vrana v r. 2016 alianciou Fair-play a VIA IURIS; škola sa zapojila do projektov a súťaží, v ktorých žiaci získavali popredné umiestnenia; spolupracovala pri realizácii spoločenských, športových a kultúrnych aktivít s okolitými školami a rozvíjala kontakty s miestnymi organizáciami. Odbornosť vyučovania bola zabezpečená na 85,25%, v subjekte pôsobila i asistentka učiteľa. V závere Správy bolo okrem iného uvedené, že modulová škola mala vypracované školské vzdelávacie programy, ktorých cieľom bola integrácia žiakov z odlišného kultúrneho a sociálne znevýhodneného prostredia, ochrana ich minoritnej kultúry a podpora ich úspešnosti v majoritnej spoločnosti. Pri ich zostavovaní bola prvoradá pozornosť venovaná potrebe primerane schopnostiam osvojiť si štátny jazyk, v oblasti podmienok výchovy a vzdelávania dobrá úroveň priestorových podmienok umožňovala realizáciu SkVp. ZŠ do roku 2015 sídlila v strede obce v rodinnom dome s nevyhovujúcimi priestorovými podmienkami, už v tom čase školu navštevovali výlučne žiaci z rómskej osady. Z tohto ako aj ďalších dôvodov - vzdialenosť osady od školy, neupravená cesta z osady do obce bez chodníkov, nevyhovujúce oblečenie a obuv detí - bolo nevyhnutné riešiť túto problematiku, pričom riešením bola výstavba modulovej školy s vytvorením optimálnych podmienok na zabezpečenie pravidelnej školskej dochádzky a učenia žiakov. Pre vyučovací proces bola príznačná pozitívna pracovná atmosféra posilňovaná empatickým prístupom vyučujúcich ku žiakom. V porovnaní s výsledkami komplexnej inšpekcie vykonanej v roku 2011/2012 nastalo zlepšenie v oblasti podmienok výchovy a vzdelávania z priemernej na dobrú úroveň, k čomu prispelo vybudovanie modulovej školy, jej zariadenie novým nábytkom a vybavenie didaktickou technikou, čo pozitívne vplývalo na žiakov v oblasti vzdelávacej, sociálno-emocionálnej, hygienickej.

- Podľa Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach ZŠ Muránska Dlhá Lúka 321 v šk. roku 2017/2018, nastolený trend inkluzívneho vzdelávania a starostlivosť zo strany zainteresovaných prospieva žiakom školy po stránke výchovnej i vzdelávacej, ako i v oblasti školou preferovanej sféry integrácie a sociálnej inklúzie. V edukačnom procese boli uprednostňované aj na podnet ŠŠI prvky progresívnych a inovačných metód, učitelia sa zamerali na aktivity rozvíjajúce myšlienkové procesy žiakov, sebahodnotenie žiakov. Počet detí zapísaný do školského klubu detí k 15.09.2017 bolo 20 a k 31.08.2018 bolo 50.

- Podľa listiny nazvanej Úspechy modulovej školy uspel projekt modulovej školy ZŠ Muránska Dlhá Lúka „Žijeme medzi vami“ v hodnotení hodnotiacej komisie Granátu v konkurencii 38 projektov a získal 1. miesto. V súťaži Som neNORMALne fér 2016 získala 3. miesto, žiak modulovej školy bol ocenený v celonárodnej literárnej súťaži Práva detí očami detí, učiteľka modulovej školy Mgr. Podolinská ako jediná učiteľka z Banskobystrického kraja sa stala účasťou TOP 10 finalistov v súťaži Global teacher prize „Učiteľ Slovenska“.

- „Letecká snímka Muránskej Dlhej Lúky“ vyplýva vystavenie veľkej budovy modulovej školy, ktorá sa do intravilánu obce postaviť nedala. Modulová škola stojí na pozemku obce a vedľa nej sa nachádza komunitné centrum, veľké futbalové ihrisko a vyasfaltované tenisové ihrisko.

Podľa žalovaného, „segregácia“ podľa definície v metodickej príručke na prevenciu a odstraňovanie segregácie rómskych žiakov „Školy proti segregácii“ vydané oz eduRoma-roma Education Projekt je segregácia vo výchove a vzdelávaní rómskych žiakov je závažným typom priamej alebo nepriamej diskriminácie. Spočíva v prijatí a uplatňovaní takých legislatívnych a praktických opatrení a ich obhajobe, ktorých cieľom, prejavom alebo dôsledkom je fyzické alebo symbolické oddeľovanie rómskych žiakov od ostatných na

základe ich etnického pôvodu, príslušnosti k národnostnej menšine, alebo sociálneho postavenia. Segregáciou je aj udržiavanie praxe fyzického oddeľovania a neprijatie účinných opatrení na jej odstránenie. Segregáciou nie je odlišné zaobchádzanie alebo prístupy, ktoré sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného, najlepšieho záujmu rómskych žiakov, pričom prostriedky na jeho dosahovanie sú primerané a na určitý čas nevyhnutné. Dôsledkom segregácie je: poskytovanie výchovy a vzdelávania za objektívne nižších kvalitatívnych podmienok vplývajúcich na nedostatočný všestranný rozvoj osobnosti žiaka, na jeho nedostatočnú socializáciu a integráciu do spoločnosti v porovnaní s ostatnými žiakmi; nerovný prístup k právu na vzdelanie; zvyšovanie napätia medzi rómskou a nerómskou populáciou.

Vzdelávanie detí v predmetnej modulovej škole podľa žalovaného nemožno považovať za segregáciu, lebo modulovú školu nenavštevujú žiaci z dôvodu ich príslušnosti k rómskemu etniku, ale z dôvodu demografického zloženia obce Muránska Dlhá Lúka, kde je 41,5% obyvateľstva rómskej národnosti, preto sa nejedná o oddeľovanie rómskych žiakov od majority; vzdelávanie žiakov 1.-41 ročníka v modulovej škole je odôvodnené sledovaním najlepšieho záujmu rómskych žiakov, ktorým je absolvovanie 1. stupňa ZŠ v rodnej obci, vzdelávanie v modulovej škole je pre žiakov primeraným prostriedkom pre ich začlenenie do školského systému a osvojenie si návykov majority, uvedené vzdelávanie trvá len do 5. ročníka, následne sa žiaci vzdelávajú v ZŠ v obci Muráň; vzdelávanie rómskych žiakov v modulovej škole nemá segregáčne dôsledky. S poukazom na § 144 ods. 5 školského zákona upravuje právo zákonného zástupcu na slobodnú voľbu školy pre svoje dieťa, súčasťou ktorého je právo na výber školy aj podľa etnickej príslušnosti dieťaťa.

8. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že aj napriek doloženým dôkazom žalovaný neuniesol v spore dôkazné bremeno a nevyvrátil v žalobe tvrdené porušenie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k organizácii vzdelávania rómskych detí na ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke. Tvrdenie žalovaného, že žalobca nepreukázal znevýhodnenie rómskych žiakov v porovnaní s nerómskymi je v rozpore s rozhodovacou praxou ESLP (napr. vo vydaných rozhodnutiach Sampani a ostatní proti Grécku z 11.12.2002, sťažnosť č. 59608/09, rozhodnutie Komory ESLP vo veci Lavidá a ostatní proti Grécku z 30.5.2013, sťažnosť č. 7973/10, rozhodnutie Veľkého senátu ESLP vo veci D.H. a ostatní proti Českej republike z 13.11.2007, sťažnosť č. 57325/00, rozhodnutie Veľkého senátu ESLP vo veci Oršuš a ostatní proti Chorvátsku z 16.03.2010, sťažnosť č. 15766/03, rozhodnutie Komory ESLP vo veci Horváth a Kiss proti Maďarsku z 29.01.2013, sťažnosť č. 11146/11,) ktorý uzavrel, že segregované vzdelávanie rómskych detí v etnicky homogénnej škole vždy samo o sebe na prvý pohľad predstavuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania. Žalobca ďalej uviedol, že vzdelávanie rómskych detí v etnicky homogénnej škole predstavuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu, z akých príčin k nemu došlo, žalovaným označené príčiny segregácie sú irelevantné a žalovaný sa nemôže zbaviť zodpovednosti za protiprávny stav argumentáciou, že sa nedopustil protiprávneho konania a že segregácia rómskych žiakov v škole vznikla v dôsledku demografického vývoja v danej obci a slobodného rozhodnutia zákonných zástupcov žiakov. Rozhodujúce je, že právo na vzdelanie rómskych detí navštevujúcich ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke je ich oddelením do etnicky homogénnej školy porušované a žalovaný tento protiprávny stav udržiava a doposiaľ neprijal žiadne účinné opatrenia na to, aby protiprávny stav odstránil a ich diskriminácii predišiel, naopak, výstavbou modulovej školy mimo obce v tesnej blízkosti lokality Rúbanka obývanej výlučne Rómami, protiprávny stav udržiava. Na uvedenom protiprávnom stave nezmenia nič

ani aktivity školy. Vo vzdialenosti od obce Muránska Dlhá Lúka je 5 plnoorganizovaných základných škôl, ktorých kapacity sú dostatočné aj na prijatie rómskych detí z obce Muránska Dlhá Lúka, rodičia nemôžu dať platný súhlas s diskriminačným zaobchádzaním voči ich deťom a je povinnosťou žalovaného ako štátu prijať opatrenie, ktoré umožnia rómskym deťom navštevovať školy spoločne s deťmi z majority.

Skutočnosť, že kontrolný orgán Štátna školská inšpekcia podľa Správy zo dňa 13.12.2017 nezistila na predmetnej ZŠ protiprávny stav svedčí o tom, že žalovaný nemá vytvorené dostatočné efektívne mechanizmy na odhaľovanie diskriminácie a v prípade jej zistenia na jej sankcionovanie.

Definícia „segregácie“ uvedená v metodickej príručke vydanéj mimovládnu organizáciou Edu Roma, je podľa žalobcu len návrh definície zo strany autorov publikácie.

9. Podaním doručeným súdu dňa 16.04.2019 zaslal súdu na doplnenie dokazovania listinné dôkazy: Odborné vyjadrenia odborníčov a odborníka z oblasti sociológie, psychológie a pedagogicky s dopadom na vzdelávanie rómskych detí v segregovanom školskom prostredí na samotné rómske deti a spoločnosť ako takú, a to Odborný sociálno -psychologický posudok vypracovaný Prof. PhDr. Janou Plichtovou, PhD. z Katedry psychológie Filozofickej fakulty UK v Bratislave obsahujúci odpovede na otázky: aké psychologické a psychosociálne dopady má segregácia na príslušníkov rasových a etnických menšín v spoločnosti? a aké psychologické a psychosociálne dopady má vzdelávanie detí rasových a etnických menšín v segregovanom školskom prostredí?. Odborné stanovisko vypracované Doc. PaedDr. Alicou Petrasovou, PhD. z Pedagogickej fakulty PU v Prešove obsahuje odpoveď na otázku: aké dopady na výchovu a vzdelávanie rómskych detí so SZP má organizácia ich vzdelávania v segregovanom školskom prostredí? Odborné sociologické stanovisko vypracované Mgr. Ing. Danielom Škoblom, PhD., výskumníkom Inštitútu pre výskum práce a rodiny Bratislava obsahuje odpoveď na otázku : Aké negatívne sociálne dopady má vzdelávanie detí rasových menšín v segregovanom školskom prostredí?

10. Žalovaný k podaniu žalobcu doručeného dňa 16.04.2019 uvedeného pod bodom 9 odôvodnenia tohto rozsudku uviedol, že listiny ako Odborný sociálno-psychologický posudok vypracovaný Janou Plichtovou, Odborné stanovisko vypracované Alicou Petrasovou a Odborné sociologické stanovisko vypracované Danielom Škoblom sa netýkajú ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke, majú všeobecný charakter, preto nemôžu prispieť k objasneniu veci, ktorá je predmetom konania, t.j. či v škole dochádza k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania alebo nie.

11. Súd rozhodol vo veci na pojednávaní dňa 06.02.2020 v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu v zmysle § 180 CSP, ktorý sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil a žiadal pojednávať v jeho neprítomnosti. Súd vykonal vo veci dokazovanie písomnými vyjadreniami sporových strán, ústnym prednesom na pojednávaní zástupcu žalovaného, oboznámil sa s listinnými dokladmi špecifikovanými v bode 2, 4 odôvodnenia tohto rozsudku, ďalej sa oboznámil s vyjadrením PaedDr. Norberta Holéczyho, riaditeľa ZŠ Muránska Dlhá Lúka, vyjadrením Okresného úradu Banská Bystrica zo dňa 04.10.2018, Správou o výsledkom školskej inšpekcie č. 6030/2017-2018 vykonanej v dňoch 08.11.2017-09.11.2017 a 13.11.2017 v ZŠ Muránska Dlhá Lúka 52, Správou ZŠ Muránska Dlhá Lúka o jej výchovno- vzdelávacej činnosti v školskom roku 2017/2018, špecifikáciou úspechov predmetnej modulovej školy, Leteckou snímku obce Muránska Dlhá Lúka, Odborným

sociálno-psychologický posudkom Prof. PhDr. Jany Plichtovej, PhD. zo dňa 02.06.2016 so životopisom Jany Plichtovej, Odborným stanoviskom Doc. PaedDr. Alice Petrasovej z marca 2016 so špecifikáciou jej knižných publikácií, Odborným sociologickým stanoviskom Mgr. Ing. Daniela Škobla, PhD. z 22.11.2016 s jeho profesným životopisom, výpisom z Atlasu rómskych komunít z roku 2013 a 2019.

12. Právny zástupca žalovaného vo svojej výpovedi uviedol, že žiaci 1. až 4. triedy ZŠ Muránska Dlhá Lúka sa v uvedenej škole vzdelávajú z dôvodu ich príslušnosti k tejto spádovej škole podľa miesta ich trvalého bydliska, a nie z etnických dôvodov. Zloženie žiakov školy je dané tým, že ZŠ sa nachádza v obci zaradenej v Atlase rómskych komunít, podľa ktorého v roku 2013 bolo percentuálne zastúpenie Rómov v obci Muránska Dlhá Lúka 41,5% a v roku 2019 je to 47%. Počet detí rómskeho etnika v rokoch 2014-2018 bol 153, nerómskeho etnika 59. Počet detí narodených rómskeho etnika v rokoch 2014-2018 bol 2-4 násobne vyšší ako počet narodených detí nerómskeho etnika. Podľa správy o výsledkoch školskej inšpekcie vykonanej v predmetnej ZŠ v roku 2017 nebolo v škole zistené porušenie právnych predpisov na úseku diskriminácie vo vzdelávaní. ŠŠI zhodnotila atmosféru školy ako priaznivú, vzťah žiakov a učiteľov bol láskavý a poskytoval pocit bezpečia. Vybudovaním modulovej školy zriaďovateľ vytvoril optimálne podmienky na zabezpečenie pravidelnej školskej dochádzky a učenie sa žiakov, odbornosť vyučovania bola zabezpečená na 85,25%. Školský obvod školy určila obec svojim všeobecne záväzným nariadením podľa § 8 zákona č. 596/2003 Z.z. pre všetkých žiakov, ktorí majú v obvode trvalý pobyt, či už rómskych alebo nerómskych. Preto žalovaný nemá vedomosť o žiadnej diskriminácii v predmetnej ZŠ, proti ktorej by mal podľa žalobcu zasahovať.

13. Žalobca v záverečnom písomnom vyjadrení uviedol, že podanou žalobou sa domáha podľa § 9a antidiskriminačného zákona ochrany práva na rovnaké zaobchádzanie, keďže konaním aj opomenutím žalovaného došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, ktorým boli dotknuté právom chránené záujmy neurčitého počtu osôb ako i verejný záujem spočívajúci v dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania. Žalobca sa v konaní nedomáha len ochrany práv detí rómskej etnickej príslušnosti na rovný prístup k vzdelaniu, ale domáha sa aj toho, aby zo strany súdu bola poskytnutá ochrana právu na rovnaké zaobchádzanie vo verejnom záujme. Pasívna legitímácia žalovaného vyplýva z § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona. Vo vzťahu k meritu veci, žalobca vo veci uniesol dôkazné bremeno, lebo oznámil súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Žalovaný porušil zásadu rovnakého zaobchádzania svojou nečinnosťou, t.j. neprijímaním dostatočných účinných opatrení na predchádzanie a odstránenie diskriminácie rómskych detí z obce Muránska Dlhá Lúka na miestnej ZŠ. Snaha žalovaného presunúť svoj diel zodpovednosti na iné subjekty -školu, riaditeľa, obec ako zriaďovateľa - je márna, nakoľko ak by žalovaný postupoval inak a hľadal v spolupráci so školou alebo samosprávou alternatívne riešenia, mohol protiprávnemu stavu v ZŠ predísť či ho odstrániť.

Žalovaný namiesto toho, aby zabezpečil vzdelávanie rómskych detí v školách v okolitých obciach spoločne s deťmi z majority, zakonzervoval existujúci protiprávny stav výstavbou modulovej školy, ktorá je v tesnej blízkosti lokality Rúbanka obývanej výlučne osobami rómskej etnickej príslušnosti. Deti, ktoré bývajú segregované od obce tak sú aj v škole vzdelávané segregované.

Aj keď žalobca akceptuje špecifiká dokazovania v antidiskriminačných sporoch, žalobca

uviedol, že nebolo jeho povinnosťou preukazovať samotný zakázaný diskriminačný dôvod ani motiváciu, pohnútku či úmysel žalovaného, tie sa predpokladajú. Nebolo povinnosťou žalobcu v konaní preukazovať, či diskriminácia je založená práve a výlučne na základe rasového (etnického) pôvodu, ani to, či rómski žiaci sú vzdelávaní v etnicky homogénnej škole práve z dôvodu ich príslušnosti k rómskemu etniku, či pohnútku žalovaného. Rovnako bola v konaní splnená podmienka, aby k diskriminácii dochádzalo v jednej z oblastí, ktorým antidiskriminačný zákon poskytuje ochranu, a to vzdelávanie.

14. **Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) (ďalej len „antidiskriminačný zákon“),** dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. ^{1a)}

Podľa § 2 ods. 2 antidiskriminačného zákona, pri dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania je potrebné prihliadať aj na dobré mravy na účely rozšírenia ochrany pred diskrimináciou.

Podľa § 2 ods. 3 antidiskriminačného zákona, dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva aj v prijímaní opatrení na ochranu pred diskrimináciou.

Podľa § 2a ods. 1 antidiskriminačného zákona, diskriminácia je priama diskriminácia, nepriama diskriminácia, obťažovanie, sexuálne obťažovanie a neoprávnený postih; diskriminácia je aj pokyn na diskrimináciu a nabádanie na diskrimináciu.

Podľa § 2a ods. 2 antidiskriminačného zákona, priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

Podľa § 2a ods. 3 antidiskriminačného zákona, nepriama diskriminácia je navonok neutrálny predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré znevýhodňujú alebo by mohli znevýhodňovať osobu v porovnaní s inou osobou; nepriama diskriminácia nie je, ak takéto predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takého záujmu.

Podľa § 2a ods. 11 písm. b / antidiskriminačného zákona, za diskrimináciu z dôvodu rasového pôvodu, národnostného alebo etnického pôvodu sa považuje aj diskriminácia z dôvodu vzťahu k osobe určitého rasového pôvodu, národnostného alebo etnického pôvodu.

Podľa § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona, každý je povinný dodržiavať zásahu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo

vzdelávaní.

Podľa § 3 ods. 3 antidiskriminačného zákona, pri posudzovaní, či ide o diskrimináciu alebo nie, sa neberie do úvahy, či dôvody, ktoré k nej viedli, vychádzali zo skutočnosti alebo z mylnej domnienky.

Podľa § 9 ods. 1 antidiskriminačného zákona, každý má podľa tohto zákona právo na rovnaké zaobchádzanie a ochranu pred diskrimináciou.

Podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadost'učinenie; ak ide o nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti, môže sa tiež domáhať neplatnosti právneho úkonu, ktorého účinnosť bola podľa osobitného predpisu pozastavená.

Podľa § 9a antidiskriminačného zákona, ak by porušením zásady rovnakého zaobchádzania mohli byť dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo slobody väčšieho alebo neurčitého počtu osôb alebo ak by takýmto porušením mohol byť inak vážne ohrozený verejný záujem, patrí právo domáhať sa ochrany práva na rovnaké zaobchádzanie aj právnickej osobe podľa § 10 ods. 1. Táto osoba sa môže domáhať najmä určenia, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, a ak je to možné, napravil protiprávny stav.

Podľa § 11 ods. 1 antidiskriminačného zákona, konanie vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania sa začína na návrh osoby, ktorá namieta, že jej právo bolo dotknuté porušením zásady rovnakého zaobchádzania (ďalej len „žalobca“). Žalobca je povinný v návrhu označiť osobu, o ktorej tvrdí, že porušila zásadu rovnakého zaobchádzania (ďalej len „žalovaný“).

Podľa § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona, žalovaný je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo.

Podľa § 107 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“), výchova a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia sa uskutočňuje v školách podľa tohto zákona s využitím špecifických metód a foriem.

Podľa § 107 ods. 2 školského zákona, pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia vytvárajú školy individuálne podmienky.

Podľa § 144 ods. 1 písm. a/ školského zákona, má dieťa alebo žiak právo na

rovnoprávny prístup ku vzdelávaniu.

Podľa § 144 ods. 5 školského zákona, zákonný zástupca má právo vybrať pre svoje dieťa školu alebo školské zariadenie, ktoré poskytuje výchovu a vzdelávanie podľa tohto zákona, zodpovedajúce schopnostiam, zdravotnému stavu, záujmom a záľubám dieťaťa, jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnosti a etnickej príslušnosti; právo na slobodnú voľbu školy alebo školského zariadenia možno uplatňovať s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy.

Podľa § 145 ods. 1 školského zákona, práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú každému dieťaťu, žiakovi v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania vo vzdelaní ustanovenou osobitným predpisom.

Podľa § 20 ods. 2 školského zákona, na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole je povinný prihlásiť dieťa zákonný zástupca dieťaťa.

Podľa § 20 ods. 5 školského zákona, žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

Podľa § 31 ods. 1 školského zákona, v priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu prestúpiť do inej základnej školy. O prestupe žiaka rozhoduje v rámci rozhodovania o prijatí riaditeľ základnej školy, do ktorej sa žiak hlási.

Podľa § 7 ods. 10 zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení (v znení účinnom do 19.12.2014), ministerstvo môže prideliť z kapitoly ministerstva a z kapitoly ministerstva vnútra na žiadosť zriaďovateľa školy finančné prostriedky na výstavbu, prístavbu, modernizáciu a rekonštrukciu školských objektov podľa počtu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, počtu žiakov so zdravotným znevýhodnením a naliehavosti riešenia.

15. Súd v prvom rade vyhodnotiac námietky žalovaného týkajúce sa právomoci súdu ustálil, že právomoc súdu na konanie o antidiskriminačnej žalobe je daná a vyplýva z 9 ods. 2 veta prvá, § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona, ale i priamo z § 307 a nasl. CSP, ako i § 2 OSP účinného v čase podania žaloby na súd (nároky z antidiskriminačných sporov boli posudzované podľa ustanovení spadajúcich pod osobnostné práva, ochranu osobnosti).

16. Čo sa týka namietanej pasívnej legitímácie žalovaného v spore, súd je toho názoru, že žalovaný v spore pasívne legitimovaným subjektom je z dôvodu, že je daná zodpovednosť štátu za konanie, či nekonanie štátnych orgánov a inštitúcií namietaných žalobcom. Pasívna legitímácia SR je teda daná v konaní tým, že prostredníctvom MŠVVaŠ SR plní úlohy na úseku školstva, ako i s prihliadnutím na § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona

17. Čo sa týka namietanej nevykonateľnosti a neurčitosti žalobných

návrhov mal súd za to, že navrhované žalobné návrhy - petity a/ a b/ sú dostatočne určité, aby mohli byť vykonané a pri petite c/ nejde o uloženie povinnosti podľa § 137 písm. a/ CSP, resp. § 155 ods. 4 OSP, ale podľa antidiskriminačného zákona ako forma nápravy protiprávneho stavu, predmetná žaloba je žaloba, ktorú podal žalobca vo vlastnom mene, ale v záujme ochrany práv neurčitého počtu osôb.

18. Podľa Uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 15. novembra 2018 sp. zn. IV. ÚS 573/2018, s prihliadnutím na príslušné ustanovenia antidiskriminačného zákona (predovšetkým § 9 ods. 2 citovaného zákona) vyplýva, že právu toho, kto bol alebo je dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania zodpovedá povinnosť subjektu, ktorý nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, najmä aby upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie. Rozhodujúcim pri posudzovaní pasívnej vecnej legitímácie v sporoch podľa antidiskriminačného zákona je preto osobný charakter povinnosti subjektu dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania, ktorý vylučuje jej zmluvný prevod na iný subjekt, ktorý sa nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania dopustil.

19. Žalobca sa podanou antidiskriminačnou žalobou domáhal voči žalovanému nárokov špecifikovaných v bode 5 odôvodnenia tohto rozsudku v zmysle § 11 ods. 1 antidiskriminačného zákona z dôvodu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania tým, že žiaci ZŠ Muránska Dlhá Lúka výlučne rómskeho etnika z lokality *Rúbanka* sa vzdelávajú v ročníkoch 1. až 4. v novej budove modulovej školy postavenej v tesnej blízkosti tejto lokality, ktorá lokalita je oddelená od ostatnej časti obce Muránska Dlhá Lúka. Podľa žalobcu sa výstavba modulovej školy realizovala žalovaným prostredníctvom MŠVVaŠ SR v spolupráci s MF, MV, okresnými úradmi v sídle kraja a obcami ako zriaďovateľmi škôl a bola financovaná z rozpočtu žalovaného na základe Dohody o vzájomnej spolupráci zo dňa 17.04.2014 uzavretou medzi žalovaným prostredníctvom MŠVVaŠ SR a Obcou ako zriaďovateľom školy. Podľa žalobcu mal žalovaný zabezpečiť vzdelávanie detí navštevujúcich 1. stupeň ZŠ Muránska Dlhá Lúka na iných školách neetnicky homogénnych, a to na ZŠ v Muráni, 3 ZŠ v Revúcej s voľnými kapacitami, nakoľko podľa žalobcu je vzdelávanie rómskych detí v ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke v budove modulovej školy v blízkosti lokality *Rúbanka*, ktorú navštevujú výlučne deti rómskeho etnického pôvodu v rozpore s medzinárodnými právnymi predpismi na ochranu ľudských práv, práv EÚ a slovenskou legislatívou a judikatúrou ESLP, pričom takéto vzdelávanie je podľa žalobcu diskrimináciou vo forme segregácie na základe rasy a príslušnosti k etnickej skupine. Segregáciu žalobca vidí v neoprávnenom vylučovaní a oddeľovaní rómskych detí od ostatných detí z majority navštevujúcich iné ZŠ v okolitých obciach, a to na základe ich etnického pôvodu, pričom toto vylúčenie priestorové, organizačné, fyzické, symbolické od ostatných detí z majority má za následok poskytovanie výchovy a vzdelávania za objektívne nižších kvalitatívnych podmienok vplyvujúcich na nedostatočný všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa, na nedostatočnú socializáciu a integráciu do spoločnosti. Cieľ zabezpečenia deťom vzdelania na prípravu na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti a zabezpečenie ich plnohodnotného života podľa žalobcu môžu naplniť len etnicky a sociálne rôznorodé školy, ktoré vzdelávajú inkluzívne. Preto vzdelávanie detí v etnicky homogénnej škole považuje žalobca za priamu diskrimináciu vo forme segregácie na základe etnického pôvodu. Zodpovednosť žalovaného za uvedenú diskrimináciu žalobca odvíjal od skutočnosti, že

žalovaný svojou nečinnosťou a ignorovaním skutočnosti, že rómske deti sú vzdelávané v etnicky homogénnej škole v budove modulovej školy, ako i konaním - výstavbou uvedenej školy porušil zásadu rovnakého zaobchádzania. Existujúci stav je nutné riešiť na základe analýzy, ktorej súčasťou má byť zváženie možnosti zabezpečenia účinnej školskej dopravy rómskych žiakov do iných okolitých ZŠ, ktorý návrh a realizácia konkrétnych účinných opatrení je povinnosťou žalovaného v spolupráci so zriaďovateľom školy, či okresným úradom. Podľa žalobcu, žalovaný porušil zákon alokovaním verejných zdrojov na výstavbu predmetnej modulovej školy v blízkosti lokality Rúbanka obývanej výlučne rómskym etnikom napriek tomu, že rómske deti majú možnosť navštevovať ZŠ v okolitých obciach a meste. V zmysle § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona bolo povinnosťou žalovaného preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania konaním, resp. nekonaním namietaným žalobcom, pričom povinnosťou žalobcu bolo súčasne oznámiť skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania.

20. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, nakoľko súd v konaní nemal preukázané, žeby konaním žalovaného došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania tvrdeného žalobcom, keďže žalovaný listinnými dôkazmi preukázal, že zásadu rovnakého zaobchádzania neporušil a žalobca v zmysle § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona neunesol dôkazné bremeno v tom smere, žeby v žalobe oznámil skutočnosti, z ktorých by bolo dôvodné usudzovať porušenie zásady rovnakého zaobchádzania.

21. Vyhodnotením skutkového stavu dospel súd teda k záveru, že predmetná modulová ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke bola vystavaná na pozemku vlastnícky patriacemu Obci Muránska Dlhá Lúka v blízkosti lokality Rúbanka obývanej výlučne osobami rómskeho etnika s tým, že na jej výstavbu zaistilo v zmysle čl. 2 Dohody o vzájomnej spolupráci zo dňa 17.04.2014 MŠVVaŠ SR v spolupráci s MF SR a MV SR prevod finančných prostriedkov na vybudovanie 8-10 tried modulovej školy vo výške 200.000 eur vrátane DPH. Ako mal súd preukázané, predmetná modulová škola bola vystavená z dôvodu dovtedy existujúcich nevyhovujúcich priestorov miestnej ZŠ v obci Muránska Dlhá Lúka, čo nepoprel ani žalobca, podľa ktorého však súčasné vzdelávanie rómskych detí v etnicky homogénnej škole v blízkosti lokality Rúbanka predstavuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania s dotknutím práv rómskych detí navštevujúcich 1. až 4. ročník tejto ZŠ a zároveň ohrozenie verejného záujmu už len konaním žalovaného, ktorým dochádza k porušovaniu práva neurčitého väčšieho počtu rómskych detí.

Podľa žalobcu mal žalovaný zabezpečiť vzdelávanie rómskych detí navštevujúcich 1. stupeň ZŠ Muránska Dlhá Lúka na iných okolitých školách netnicky homogénnych. V tejto súvislosti súd nemal preukázané také protiprávne konanie žalovaného, ktorým by vylúčil alebo oddelil rómske deti od ostatných majoritných detí na základe ich etnického pôvodu, keďže žiaci tejto modulovej školy si plnia povinnú školskú dochádzku v zmysle ustanovení školského zákona, na základe ich príslušnosti k tejto škole ako škole spádovej, ktorá príslušnosť je daná školským obvodom, v ktorom majú žiaci trvalý pobyt. Z tohto dôvodu preto nie je možné súhlasiť s vyjadrením žalobcu, že žiaci rómskeho etnika navštevujú predmetnú modulovú ZŠ Muránska Dlhá Lúka na základe ich príslušnosti k rómskemu etniku. V tejto súvislosti súd taktiež poukazuje na slobodné rozhodnutie zákonných zástupcov detí navštevujúcich túto modulovú ZŠ prihlásiť dieťa práve do tejto školy, preto je nedôvodné tvrdenie žalobcu, že práve žalovaný mal zabezpečiť vzdelávanie žiakov 1. stupňa z lokality

Rúbanka na iných základných školách v obci Muránska Dlhá Lúka, v Muráni, v Revúcej, o prihlásení žiakov do tej-ktorej školy rozhodujú zákonní zástupcovia týchto detí. Predmetná modulová škola nie je určená výlučne pre žiakov rómskeho etnika, ani výlučne pre žiakov z lokality Rúbanka, je určená pre všetkých žiakov s trvalým bydliskom v Muránskej Dlhej Lúke bez ohľadu na ich etnickú príslušnosť. Ako žalovaný listinnými dokladmi preukázal, v bode 7 odôvodnenia tohto rozsudku, do dnešného dňa podľa vyjadrenia Okresného úradu Banská Bystrica, odbor školstva žiaden žiak, ktorý by žiadali o prijatie žiaka rómskeho etnika z lokality Rúbanka do okolitých ZŠ v Muráni, Muránskej Dlhej Lúke, v Revúcej, nebol odmietnutý, ale prijatý do týchto ZŠ navštevujúce aj nerómsky žiaci.

Je teda zrejmé, že v predmetnej modulovej škole v 1. až 4. ročníku sa vzdelávajú žiaci z dôvodu ich príslušnosti k tejto spádovej škole podľa miesta ich trvalého bydliska, a nie z dôvodov etnických. Vzhľadom na demografický vývoj v tejto lokalite je prirodzené, že predmetnú modulovú ZŠ navštevujú práve rómske deti, ktorá skutočnosť taktiež nie je zanedbateľná.

22. Žalobca ďalej odôvodňoval porušenie zásady rovnakého zaobchádzania žalovaným aj z dôvodu výstavby uvedenej modulovej školy, avšak v tejto súvislosti sa súd stotožňuje s tvrdením žalovaného, že predsa výstavba školy, t.j. stavby ako takej, v žiadnom prípade nemôže spôsobiť akékoľvek porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, zvlášť keď uvedená škola bola postavená na pozemku Obce ako jej zriaďovateľ, pričom žalovaný v súčinnosti s MŠVVaŠ SR v spolupráci s MF SR a MV SR len zabezpečil určitú sumu finančných prostriedkov na jej výstavbu. Súd taktiež nemal v konaní preukázané, žeby výstavba predmetnej modulovej ZŠ Muránska Dlhá Lúka bola motivovaná etnicky s prihliadnutím na § 7 ods. 10 zákona č. 597/2003 Z.z., čo nepriamo dokazuje aj plán výstavby modulových škôl z roku 2015 obciach, v ktorých nie je žiadne alebo len nízke zastúpenie rómskeho etnika a dôvodom ich výstavby bolo zabezpečenie a skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu, a teda nie segregovanie určitej etnickej či inej skupiny obyvateľstva. ZŠ Muránska Dlhá Lúka je určená pre žiakov bez rozdielu etnickej príslušnosti, dokonca zo Zápisnice zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva Muránska Dlhá Lúka z roku 2014 vyplýva, že v čase, keď ZŠ (nie modulová) sídlila v centre Obce, bola zastúpená 100% detí z rómskej osady.

Podľa žalobcu by existujúci stav bolo nevyhnuté riešiť na základe analýzy, ktorej súčasťou by malo byť zváženie možnosti zabezpečenia školskej dopravy rómskych žiakov do iných ZŠ v okolitých obciach, čo by mal zabezpečiť žalovaný v spolupráci so zriaďovateľom školy či okresným úradom. S poukazom na §8 ods. 6,7,8,9 školského zákona, § 4 ods. 3 písm. g/ zákona o obecnom zriadení, financovanie dopravy žiakov do ZŠ mimo obce ich trvalého bydliska je možné len v taxatívne vymedzených prípadoch bez ohľadu na ich etnický pôvod, preto keďže obec Muránska Dlhá Lúka ma vystavenú novú ZŠ, neexistuje dôvod, aby bola zabezpečovaná a financovaná doprava rómskych žiakov do iných obcí výlučne z dôvodu ich etnickej príslušnosti.

23. Čo sa týka žalobcom namietanej kvality vzdelávania na predmetnej modulovej ZŠ, túto skutočnosť súd taktiež nemal preukázanú. Žalovaný ju vyvrátil listinnými dôkazmi špecifikovanými v bode 7 odôvodnenia tohto rozsudku, a to vyjadrením riaditeľa predmetnej modulovej ZŠ PaedDr. Holéczyho, správou o výsledkoch školskej inšpekcie zo dňa 13.12.2017, Správami o výchovno vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach ZŠ Muránska Dlhá Lúka 321 v šk. roku 20107/2018, listinou Úspechy modulovej školy, ktoré

dôkazy preukazujú vytvorené riadne podmienky pre vzdelávanie predmetnej ZŠ, množstvo školských, mimoškolských aktivít, zúčastňovanie sa na rôznych projektoch, realizácia inkluzívneho vzdelávania, zoznamovanie sa s prostredím majoritnej spoločnosti a integrácia s deťmi z majoritnej spoločnosti; ako i výstavba novej ZŠ, jej vnútorné vybavenie a zariadenie, čo má nepochybne pozitívny vplyv na žiakov v oblasti vzdelávacej, hygienickej, sociálno-emocionálnej. Rovnako Z Leteckej snímky vyplýva, že vedľa vybudovanej modulovej školy sa nachádza komunitné centrum, veľké futbalové ihrisko, vyasfaltované tenisové ihrisko, čo nepochybne prispieva k rozvoju osobnosti žiakov i lokality Rúbanka.

24. Segregácia ako neoprávnené vylučovanie alebo oddeľovanie jednej skupiny obyvateľov od druhej, podľa žalobcu vzdelávanie rómskych detí v modulovej ZŠ Muránska Dlhá Lúka vystavanej v tesnej blízkosti lokality Rúbanka obývanej výlučne osobami rómskej etnickej príslušnosti predstavuje diskrimináciu vo forme segregácie na základe rasy a príslušnosti k etnickej skupine. Segregácia je priestorové, organizačné, fyzické a symbolické vylúčenie od ostatných detí z majority, čo má za následok poskytovanie výchovy a vzdelávania za objektívne nižších kvalitatívnych podmienok vplývajúcich na nedostatočný všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa a na nedostatočnú socializáciu a integráciu do spoločnosti. Podľa žalobcu, žalovaný svojou nečinnosťou, t.j. ignorovaním, že rómske deti sú vzdelávané v etnicky homogénnej ZŠ Muránska Dlhá Lúka, ako i svojim konaním, t.j. výstavbou predmetnej modulovej školy v tesnej blízkosti lokality Rúbanka obývanej výlučne rómskym etnikom bez prijatia účinných opatrení na ochranu pred diskrimináciou porušil zásadu rovnakého zaobchádzania. V prvom rade je potrebné ustáliť na základe vykonaného dokazovania, že predmetná modulová ZŠ nebola v žiadnom prípade vystavovaná za účelom oddelenia rómskych detí od majority, skôr bola vystavovaná za účelom pomoci a zlepšenia vzdelávania žiakom z lokality Rúbanka absolvovať 1. stupeň ZŠ v budove novej, zariadenej novým nábytkom, školskými pomôckami v záujme zlepšenia a skvalitnenia výučby žiakov. Nie je možné bez akýchkoľvek dôkazov hodnotiť úroveň vzdelávania na tejto škole, ako tvrdí žalobca nižšou kvalitatívnou úrovňou, alebo výstavbu modulovej školy za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, segregáciu, bez ďalšieho a výlučne len na základe tvrdení. Žalovaný totiž v konaní Správou ŠŠI preukázal, že úroveň vzdelávania na tejto ZŠ je dobrá, zároveň Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach tejto školy, ako i projekty Úspechy modulovej školy svedčia o pozitívnom prístupe vyučujúcich v tejto škole k jej žiakom, venovanie sa im aj mimo vyučovacieho procesu, zapájanie žiakov rómskeho etnika do projektov a súťaží, vzdelávacích programov so žiakmi z majority, čo určite nemožno subsumovať pod segregáciu. Tvrdenie žalobcu, že ŠŠI podľa Správy zo dňa 13.12.2017 nezistila na predmetnej škole žiaden protiprávny stav svedčí o nevytvorených dostatočných mechanizmy na odhaľovanie diskriminácie a príp. ich sankcionovanie, súd vyhodnotil výlučne za ničím nepodložené tvrdenia žalobcu, navyše sám žalobca ani nešpecifikoval aké vlastne „dostatočné efektívne mechanizmy na odhaľovanie diskriminácie“ by v prípade uvedenej ZŠ mal žalovaný mať.

Súd v konaní nezistil, žeby spôsob výučby na predmetnej ZŠ niekoho segregoval, oddeľoval, ZŠ vykonávajúca vzdelávaciu činnosť je podmienená zložením obyvateľstva v tejto časti lokality Rúbanka, obývajúcu výlučne osobami rómskeho etnika, ktorí žiaci 1. stupeň tejto ZŠ výlučne navštevujú, pričom však súd opätovne zdôrazňuje, že ZŠ v strede obce Muránska Dlhá Lúka, do ktorej pred výstavbou modulovej školy, žiaci z lokality Rúbanka navštevovali, sa tiež jednalo výlučne o žiakov rómskeho etnika. Žalobca, ktorý podľa § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona bol povinný oznámiť súdu skutočnosti, z ktorých bolo možné

dôvodne usudzovať, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, však túto dôvodnosť nepreukázal. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV ÚS 16/09 zo dňa 30.04.2009, žalobca musí uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, z ktorých možno dôvodne odvodiť, že došlo ku diskriminácii, žalobca musí tvrdiť a zároveň aj predložiť také dôkazy, z ktorých možno dôvodne usúdiť, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Z tohto vyplýva, že u žalobcu nepostačuje len poukázať v žalobe na údajnú diskrimináciu, segregáciu. Žalobca nepreukázal, žeby práve žalovaný spôsobil svojim konaním alebo opomenutím, žeby sa rómskymi žiakmi na ZŠ Muránska Dlhá Lúka zachádzalo menej priaznivo ako so žiakmi nerómskymi v podobnej situácii. Rozhodnutie rozšíriť a vystavať novú modernú modulovú ZŠ vyplynulo z kapacitných a priestorových potrieb vzhľadom na nevyhovujúci stav dovtedajšej ZŠ v strede obce, samozrejme aj s prihliadnutím na voľný a vhodný pozemok patriaci obci, na ktorom škola je postavená.

25. Žalobca tvrdil, že žalovaný porušil zásadu rovnakého zaobchádzania vzdelávaním rómskych detí v etnicky homogénnej škole tým, že neprijal preventívne opatrenia na ochranu pred diskrimináciou a opatrenia na odstránenie diskriminácie rómskych detí, avšak vôbec tieto „preventívne opatrenia“ ničím nešpecifikoval, resp. ich len špecifikoval možnosťou navštevovania žiakov z lokality Rúbanka iných základných škôl v okolí s potrebou zabezpečenia pre žiakov dopravy. K tejto námietke sa súd už vyjadril v bode 23 odôvodnenia tohto rozsudku. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že výstavbou predmetnej modulovej školy sa vyšlo v ústrety žiakom bývajúcim v lokalite Rúbanka bez ohľadu, či sa jedná o rómskych alebo nerómskych žiakov, ktorá škola je v ich záujme vystavaná v blízkosti ich bydliska, navštevujú ju malé deti - 1. stupeň ZŠ, ktorí nemusia každý deň do inej školy mimo bydliska dochádzať, budova školy je úplne nová, vybavená novým nábytkom, zariadením, školskými pomôckami. Aj keď žalobca poukazoval na dostatočne voľné miesta pre žiakov v okolitých ZŠ, zákonným zástupcom žiakov nikdy nikto nebránil a nebráni svoje deti prihlásiť na iné ZŠ, je výlučne rozhodnutím rodičov, zákonných zástupcov rómskych žiakov navštevovať práve ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke v blízkosti ich bydliska. Žalobca totiž sám potvrdil existenciu nevyhovujúcich priestorov dovtedajšej ZŠ v strede obce Muránska Dlhá Lúka, ktorú žiaci z lokality Rúbanka navštevovali do doby, pokiaľ modulová ZŠ nebola vystavaná. Preto výstavba modulovej školy nemôže spôsobiť diskrimináciu, príp. porušenie zásady rovnakého zaobchádzania s rómskymi žiakmi a nerómskymi. Súd v konaní nemal ďalej preukázané, žeby k vzdelaniu na predmetnej modulovej ZŠ bol odopretý prístup aj iným žiakom z majority

26. Vzhľadom na skutočnosť, že žiaci 1. až 4. triedy ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke sa v tejto škole vzdelávajú z dôvodu ich príslušnosti k tejto spádovej škole podľa miesta ich trvalého bydliska, a nie z etnických dôvodov, súd v konaní nezistil, žeby žiaci v tejto škole boli vzdelávaní z dôvodu ich príslušnosti k rómskemu etniku, výstavba modulovej školy bola objektívne odôvodnená sledovaním oprávneného záujmu zabezpečenia vhodných podmienok pre vzdelávanie žiakov z dôvodu nekvalitných a kapacitných podmienok v pôvodnej ZŠ v strede obce, pričom súčasne výstavba modulovej školy nemôže zakladať segregáciu na etnickom princípe z dôvodu, že bola vystavaná a určená pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich etnickú príslušnosť, pričom ju môžu navštevovať aj žiaci z majority. Keďže súd nemal splnené a preukázané podmienky, ktoré by odôvodňovali záver, že zo strany žalovaného došlo u žiakov 1. stupňa ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke, výstavbou modulovej školy k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle ustanovení antidiskriminačného zákona, ich

segregácii, súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol s prihliadnutím na citované zákonné ustanovenia v bode 14 odôvodnenia tohto rozsudku.

27. Čo sa týka listinných dokladov založených žalobcom a špecifikovaných v bode 9 odôvodnenia tohto rozsudku, súd tieto listinné doklady Odborné vyjadrenia, Odborný sociálno-psychologický posudok, Odborné stanoviská vyhodnotil ako irelevantné z dôvodu, že tieto sa vôbec nevzťahujú na posudzovanie segregácie, porušenia zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k predmetnej modulovej ZŠ v Muránskej Dlhej Lúke, ale majú všeobecný charakter.

28. O trovách konania procesných strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako plne úspešnej procesnej strane nepriznal voči žalobcovi, ktorý bol v spore neúspešný, náhradu trov konania, nakoľko žalovaný žiadne trovy nežiadal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3)

(ďalej len „oprávnený“). Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 1, 2 Exekučného poriadku). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).

V Bratislave dňa 6. februára 2020

JUDr. Beata Farkašová
sudkyňa

Za správnosť vyhotovenia:
Jana Kruteková